

РЕЗУЛЬТАТИ САМООЦІНЮВАННЯ

Гімназії №36 Полтавської міської ради у 2022-2023 навчальному році

Напрямок 2. Система оцінювання здобувачів освіти

1. *Наявність відкритої, прозорої і зрозумілої для здобувачів освіти системи оцінювання їх навчальних досягнень*

► Критерій 2.1.1. Отримання інформації про критерії, правила та процедури оцінювання навчальних досягнень учнів

У Гімназії №36 Полтавської міської ради здобувачі освіти отримують від педагогічних працівників інформацію про критерії, правила та процедури оцінювання навчальних досягнень.

Ми використовуємо єдині підходи до оцінювання навчальних досягнень учнів:

- Вимоги до оцінювання результатів навчання здобувачів освіти визначаються з урахуванням компетентнісного підходу до навчання, в основу якого покладено ключові компетентності;
- Оцінювання ґрунтується на позитивному підході, що, передусім, передбачає врахування рівня досягнень учня.
- Система оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти включає критерії, правила і процедури, за якими здійснюється оцінювання. Розроблення, оприлюднення та інформування про критерії оцінювання робить процес оцінювання прозорим і зрозумілим для всіх учасників освітнього процесу.

Система оцінювання навчальних досягнень учнів:

- має у своїй основі чіткі і зрозумілі вимоги до навчальних результатів;
- дозволяє гарантовано досягти і перевищити результати;
- заохочує учнів апробувати різні моделі досягнення результату без ризику отримати за це негативну оцінку;
- дає можливість розвивати в учнів впевненість у своїх здібностях і можливостях;
- використовує самооцінювання і взаємооцінювання як важливий елемент навчальної діяльності.

Система оцінювання Гімназії №36 Полтавської міської ради забезпечує інформування учнів про критерії оцінювання та розуміння, як і за що їх оцінюють.

Процес інформування і оприлюднення критеріїв для здобувачів освіти розпочинається із Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів, затверджених Міністерством освіти і науки України. При цьому учителі школи керуються основними нормативними документами:

- Про затвердження Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти: наказ Міністерства освіти і науки України від 13.04.2011 року № 329;

- Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти: наказ Міністерства освіти і науки України від 21.08.2013 року №1222.

Дані критерії оцінювання, запропоновані МОН, є загальними для всіх учителів школи і використовуються як основа, за допомогою якої вибудовується система оцінювання у закладі. При виконанні обов'язкових видів роботи вчителі користуються розробленими критеріями

оцінювання навчальних досягнень учнів, які ґрунтуються на критеріях, затверджених МОН, а також враховують особливості вивчення теми, освітню програму, компетентнісний підхід до викладання предмету (курсу), організаційну форму проведення навчального заняття, індивідуальні та вікові психофізіологічні особливості дитини. Інформація про Критерії оцінювання доноситься учителями до учнів та батьків у різних формах: в усній формі, шляхом розміщення на інформаційних стендах у класах, електронною поштою, електронною платформою.

Адміністрація закладу здійснює контроль за системою оцінювання вчителів через спостереження за проведенням навчальних занять, вивчення оприлюднених критеріїв оцінювання, розглядаючи дане питання на засіданнях педагогічної ради, методичних об'єднань. Ознайомлення батьків і учнів з правилами і процедурами оцінювання завжди відбувається на початку навчального року і впродовж навчального року.

Для кожного предмету вчителями – предметниками школи підготовлено необхідні пам'ятки щодо Критеріїв оцінювання учнів у закладі освіти. Формуючи систему оцінювання у закладі освіти, педагогічний колектив керується тим, що оцінка має стимулювати учнів до навчання, а не використовуватись для покарання.

Як було оцінено виконання даного критерію

Для оцінки виконання даного критерію було вивчено такі питання:

- Чи оприлюднена у закладі освіти інформація про Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів?
- Чи систематично інформуються учні про Критерії оцінювання навчальних досягнень при виконанні обов'язкових видів роботи, різних організаційних формах навчальних занять?
- Чи вважають учні оцінювання навчальних досягнень у закладі освіти справедливим?
- Чи поінформовані учні і батьки про правила і процедури оцінювання з предмету або курсу (спецкурсу, курсу за вибором)?

Методи збору інформації, які було використано

- Спостереження (за проведенням навчальних занять).
- Опитування (анкетування учнів, вчителів, батьків).
- Вивчення документації (оприлюднені критерії оцінювання)

Результати опитування вчителів

(у опитуванні брали участь 12 вчителів)

Які критерії оцінювання Ви використовуєте для предмету (предметів), які викладаєте?

№ з/п	Перелік тверджень	Кількість чоловік	%
1.	розробляю власні, в тому числі спільно з дітьми	—	--
2.	Адаптую критерії МОН до умов роботи закладу	10	90,9
3.	використовую критерії, запропоновані МОН	2	9,1
4.	вважаю, що критерії не потрібні для оцінювання результатів навчання учнів.	--	--

Як здобувачі освіти дізнаються про критерії, за якими Ви оцінюєте їх навчальні досягнення?

№ з/п	Перелік тверджень	Кількість чоловік	%
1.	інформую здобувачів освіти про критерії оцінювання на початку навчального року	9	81,8
2.	розміщую критерії оцінювання на веб-сайті або інтерактивній платформі закладу освіти	2	18,2
3.	пояснюю здобувачам освіти індивідуально	6	54,5
4.	не інформую здобувачів освіти	--	--
5.	В інформативному куточку в кабінеті, куди учні мають вільний доступ	1	9,1
6.	інформую здобувачів освіти про критерії оцінювання перед вивченням кожної теми	4	36,4

Яку підтримку ви надаєте здобувачам освіти у їхньому навчанні?

№ з/п	Перелік тверджень	Кількість чоловік	%
1.	консультація	11	100
2.	Проводжу додаткові заняття	2	18,2
3.	Проводжу індивідуальні заняття	5	45,5
4.	Проводжу групові консультації	2	18,2
5.	Впроваджую різнорівневі вправи	5	45,5
6.	Створюю наочність самостійно	6	54,5
7.	Створюю проєкти	4	36,4
8.	Впроваджую творчі, пошукові	7	63,6
9.	Проводжу підготовку до ДПА	0	0
10.	Використовую ІКТ, інтернет ресурси	11	100
11.	Застосовую в процесі навчання	8	72,7
12.	Здійснюю роботу з обдарованими учнями	2	18,2

Для оцінювання здобувачів освіти ви використовуєте?

№ з/п	Перелік тверджень	Кількість чоловік	%
1.	Поточне	8	72,7
2.	формувальне	11	100
3.	самооцінювання	8	72,7
4.	Взаємне оцінювання учнів	5	45,5
5.	підсумкове	9	81,8

Які форми роботи Ви використовуєте для впровадження формувального оцінювання?

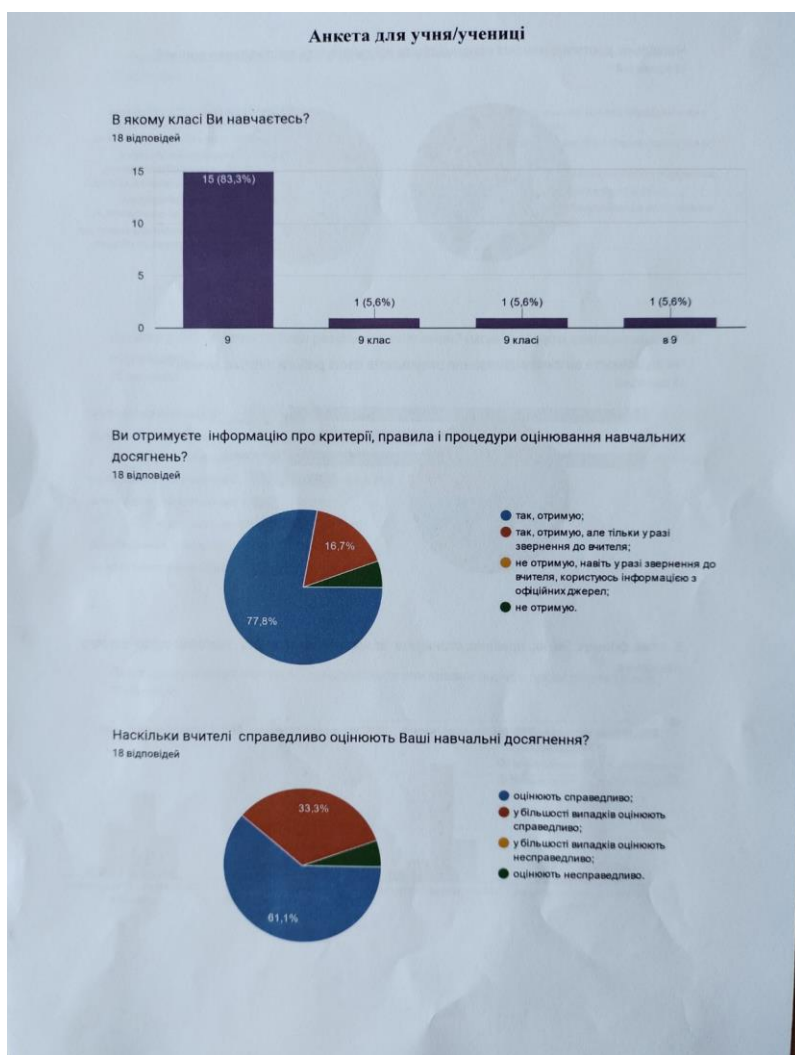
№ з/п	Перелік тверджень	Кількість чоловік	%
1.	Словесне оцінювання	11	100

2.	портфоліо	4	36,4
3.	Листи самооцінки	3	27,3
5.	Зворотній зв'язок	10	90,9

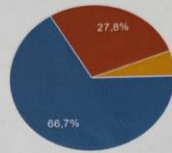
Що Ви робите для того, щоб запобігти випадкам порушень академічної доброчесності серед здобувачів освіти?

№ з/п	Перелік тверджень	Кількість чоловік	%
1.	Знайомлю здобувачів освіти з основами авторського права	8	72,7
2.	Проводжу бесіди щодо дотримання академічної доброчесності	10	90,9
3.	На уроках даю такі завдання, які уніможливають списування	3	27,3
4.	Використовую методичні розробки	3	27,3
5.	Вважаю це зайвим	0	0

Результати опитування учнів (брало участь 18 учнів)

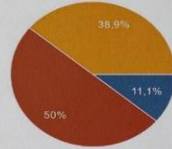

Наскільки доступно вчителі пояснюють та аргументують виставлення оцінок?
18 відповідей

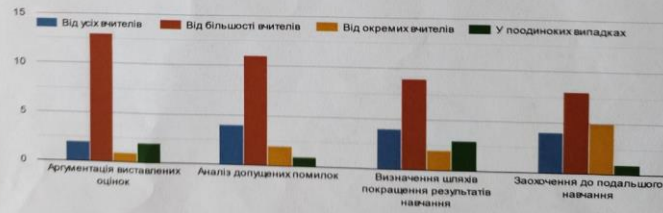
- вчителі ще до початку оцінювання завжди пояснюють, за що я можу отримати ту чи іншу оцінку, а після оцінювання пояснюють вимоги до оцінювання, аргументують оцінку лише на моє прохання
- вчителі, в переважній більшості, пояснюють вимоги до оцінювання, аргументують оцінку лише на моє прохання
- вчителі дуже рідко попередньо пояснюють вимоги до оцінювання, ніколи не пояснюють вимоги до оцінювання, відмовляються обґрунтувати оцінку

Чи здійснюєте ви самооцінювання результатів своєї роботи під час занять?
18 відповідей

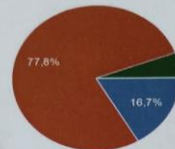

- так, постійно
- здебільшого, так
- дуже рідко
- ніколи

В яких формах Ви, як правило, отримуєте зворотній зв'язок від вчителів щодо Вашого навчання?

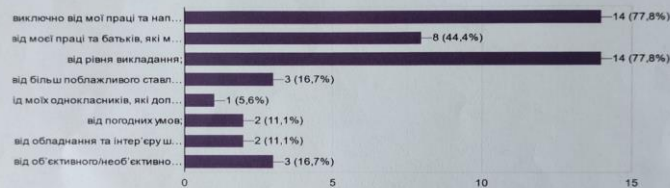

У школі оцінюють Ваші навчальні досягнення з метою:
18 відповідей

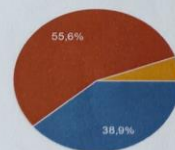

- відстеження Вашого індивідуального прогресу
- визначення рівня Ваших знань, умінь і навичок
- для відтворення матеріалу підручника; мені невідомо з якою метою; оцінка використовується як інструмент покарання

Від кого (чого) залежать Ваші результати навчання? (можна обрати декілька варіантів відповідей)
18 відповідей

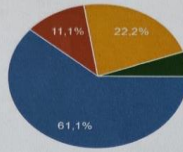

Ваша думка вислуховується і враховується вчителями під час проведення уроків?
18 відповідей

- так, завжди і в повній мірі враховується
- враховується з окремих предметів; більшість вчителів наважують свою думку як єдино правильну; у школі думка учнів практично не враховується

Укажіть твердження, з яким Ви найбільше погоджуєтесь:
18 відповідей

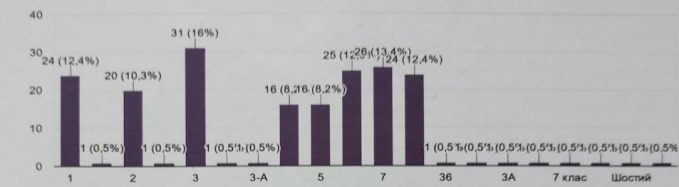

- я відповідально ставлюсь до навчання, усвідомлюю його важливість для подальшого життя, моя школа що від...
- я відповідально ставлюсь до навчання, усвідомлюю його важливість для подальшого життя, але школа що від...
- освітній процес у моїй школі не сприяє відповідальному ставленню до навча...
- вважаю, що школа не готує випускника до життя, тому у мене відповідальніс...

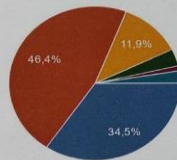
Результати анкетування батьків(брало участь 194)

Анкета для батьків

У якому класі навчається Ваша дитина? (без літери, лише паралель)
194 відповіді

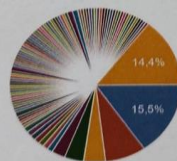

У якому настрої Ваша дитина, як правило, йде до школи:
194 відповіді

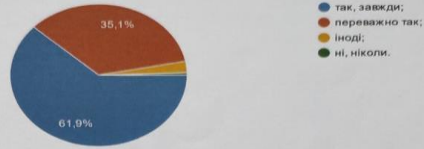
- піднесеному, з радістю;
- здебільшого охоче;
- не проявляє особливих емоцій;
- здебільшого неохоче;
- приніченому;
- відмовляється йти до школи.

З чим Ви пов'язуєте небажання дитини йти до школи?
194 відповіді

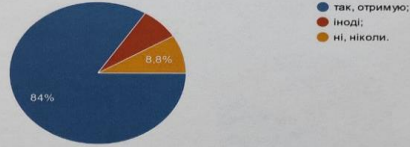

- взаємини з однокласниками;
- упереджене ставлення з боку вчител...
-
- взаємини з іншими учнями школи;
- Все добре
- упереджене ставлення з боку керівн...
- Бажає
- Хоче спати

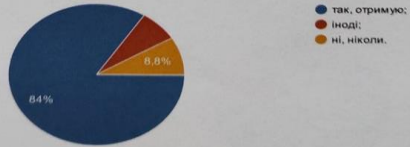
Учителі справедливо оцінюють навчальні досягнення Вашої дитини?
194 відповіді

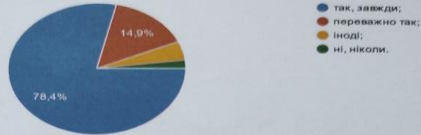
Ви отримуєте інформацію про критерії, правила і процедури оцінювання навчальних досягнень учнів?
194 відповіді

Ви отримуєте інформацію про критерії, правила і процедури оцінювання навчальних досягнень учнів?
194 відповіді

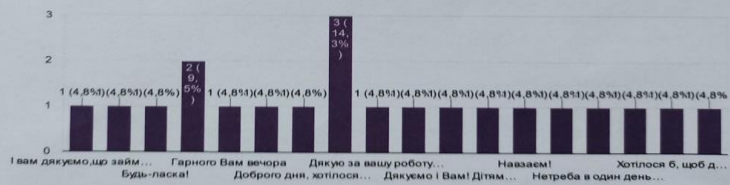
Педагоги закладу освіти забезпечують зворотній зв'язок із Вами?
194 відповіді

Ви задоволені організацією освітнього процесу в школі?
194 відповіді

Дякуємо за відповіді!
21 відповіді

► Критерій 2.1.2. Реалізація компетентнісного підходу до навчання

У Гімназії №36 Полтавської міської ради система оцінювання сприяє реалізації компетентнісного підходу до навчання.

Освітній процес у школі спрямовується на формування і розвиток ключових компетентностей, посилення ролі особистісного чинника в засвоєнні навчального матеріалу.

Вчителі Гімназії №36 Полтавської міської ради використовують такі підходи до формування критеріїв оцінювання:

- оцінюють не лише результат роботи, але й процес навчання, індивідуальну працю та успіх кожного учня;
- позитивно оцінюють досягнення учнів, незалежно від того, значні вони чи скромні, якщо вони є результатом справжніх зусиль та старань дитини. В цьому є мотивуюча роль оцінювання;
- оцінюють рівень аргументації та уміння учнів висловлювати свою думку.

У системі оцінювання навчальних досягнень учнів у закладі, крім традиційних, вчителі використовували інші творчі види оцінювання, особливо, під час здійснення дистанційного навчання. Усі оцінки з навчальних предметів поточні, за семестри, за рік, результати державної підсумкової атестації здійснюється у балах відповідно до критеріїв, затверджених МОН.

Як було оцінено виконання даного критерію

Для оцінки виконання даного критерію було вивчено такі питання:

- Чи спрямована система оцінювання навчальних досягнень учнів на перевірку рівня оволодіння учнями ключовими компетентностями?
- Чи оприлюднюються вчителями критерії оцінювання навчальних досягнень учнів у Гімназії №36 Полтавської міської ради?

Методи збору інформації, які було використано

- Спостереження (за проведенням навчального заняття).
- Вивчення документації (критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти).

► Критерій 2.1.3. Справедливість та об'єктивність оцінювання навчальних досягнень учнів

Здобувачі освіти Гімназії №36 Полтавської міської ради у цілому вважають оцінювання результатів навчання справедливим і об'єктивним. Система оцінювання навчальних досягнень учнів сприймається учнями закладу як зрозуміла, чітка і справедлива.

Для того, щоб у закладі система оцінювання сприймалась учнями як об'єктивна і справедлива, зроблено наступне:

1. На основі критеріїв, розроблених МОН, вчителі розробляють критерії оцінювання для виконання обов'язкових видів роботи і ознайомлюють з ними учнів.
2. Відбувається обов'язкове оприлюднення критеріїв оцінювання.
3. Впроваджується самооцінювання і взаємооцінювання учнів.
4. Використовується учнівське портфоліо як спосіб оцінювання навчальних досягнень (у початковій школі).
5. Впроваджується формувальне оцінювання.

Педагоги закладу постійно враховують думку учнів та їх батьків щодо системи оцінювання. Це реалізуємо шляхом опитування учнів, а також спілкуванням з батьками під час відвідування ними школи, проведення батьківських зборів.

Як було оцінено виконання даного критерію

Для оцінки виконання даного критерію було вивчено такі питання:

- Чи оприлюднені критерії оцінювання навчальних досягнень учнів у закладі?
- Чи використовується у закладі освіти формувальне оцінювання?
- Чи вважають учні оцінювання їх навчальних досягнень у закладі освіти справедливим?

Методи збору інформації, які було використано

- Опитування (анкетування учнів і батьків).

1. *Застосування внутрішнього моніторингу, що передбачає систематичне відстеження та коригування результатів навчання кожного здобувача освіти*

У Гімназії №36 Полтавської міської ради здійснюється аналіз результатів навчання здобувачів освіти. Основним індикатором вимірювання результатів освітньої діяльності учнів школи є їхні навчальні досягнення.

Відбувається постійний моніторинг системи оцінювання навчальних досягнень учнів з боку адміністрації закладу освіти.

Двічі на рік проводиться підсумковий моніторинг оцінювання результатів навчальних досягнень учнів. Основною метою такого моніторингу є виявлення об'єктивного та раціонального підходу до оцінювання навчальних досягнень учнів з боку вчителя, простеження системності в оцінюванні учнів, динаміки їх навчальних досягнень.

Основні завдання, які вирішуємо за допомогою моніторингу навчальних досягнень учнів:

1. Вивчення якості освітнього процесу.
2. Удосконалення оцінювання навчальних досягнень учнів з окремих предметів.
3. Простеження компетентнісного підходу у системі оцінювання навчальних досягнень учнів.

Для моніторингу системи оцінювання навчальних досягнень учнів використовуємо:

- результати ДПА у початковій, базовій та старшій школі;
- підсумкове оцінювання учнів у класному журналі.

У Гімназії №36 Полтавської міської ради використовуємо такі способи отримання інформації за результатами моніторингових досліджень, що стосуються системи оцінювання навчальних досягнень учнів:

- порівняльний аналіз між результатами ДПА та підсумковим оцінюванням учителя з предмету (курсу);
- аналіз середнього балу класів за підсумками семестрового і річного оцінювання;
- порівняльний аналіз середнього балу навчальних досягнень учнів з окремих предметів.

За результатами проведення моніторингів навчальних досягнень учнів у закладі готується звіт, у якому підводяться підсумки проведення моніторингових досліджень. Результати аналізу моніторингових досліджень розглядаються на засіданні педагогічної ради.

Як було оцінено виконання даного критерію

Для оцінки виконання даного критерію було вивчено такі питання:

- Яка освітня мета проведення моніторингових досліджень?
- Чи підготовленні аналітичні матеріали за результатами дослідження?

- Чи прийняті рішення про вдосконалення освітньої діяльності за результатами прийнятих рішень на основі проведених моніторингів?
- Чи внесли зміни вчителі в практику оцінювання навчальних досягнень учнів, якщо були виявлені проблеми за результатами моніторингів?

Методи збору інформації, які було використано

- Вивчення документації (аналітичні звіти, статистичний аналіз, протоколи засідань педагогічної ради).

Критерій 2.2.2. Впровадження у Гімназії №36 Полтавської міської ради системи формульовального оцінювання

У закладів впроваджується система формульовального оцінювання. Учителі, які працюють в початковій школі, шукають підходи в оцінюванні, які б враховували індивідуальний поступ учня. Тому в освітній процес школи впроваджується формульовальне оцінювання. Воно оцінює процес навчання учнів, а не результат.

Особливостями впроваджуваного у закладі формульовального оцінювання є те, що воно:

- націлене на визначення індивідуальних досягнень кожного учня;
- не передбачає порівняння навчальних досягнень різних учнів;
- широко використовує описове оцінювання;
- застосовує зрозумілі критерії оцінювання, за якими оцінюють учня, він стає свідомим учасником процесу оцінювання і навчання;
- забезпечує зворотний зв'язок – отримання інформації про те, чого учні навчилися, а також про те, як учитель реалізував поставлені навчальні цілі.

У НУШ (1 – 4 класи) учителями 1-4 класів впроваджено саме формульовальне оцінювання. Під час спостереження за проведенням навчальних занять було виділено такі аспекти роботи вчителів , найбільш активно в початковій школі:

- визначається, що потребує виправлення або покращення у роботі учня;
- вказують на напрями виправлення помилок та подальшої роботи учня;
- заохочують учнів до роботи в парах та кооперативної (групової) роботи.

Під час впровадження формульовального оцінювання учителі виробляють чіткі критерії оцінювання навчальних досягнень учнів. Зміст цих критеріїв пояснюють учням і батькам зрозумілою і доступною мовою. Критерії оцінювання доводять до відома учнів під час уроків. Також вчителі застосовують спільну з учнями розробку критеріїв оцінювання.

Як було оцінено виконання даного критерію

Для оцінки виконання даного критерію було вивчено такі питання:

- Яка частина вчителів використовує формульовальне оцінювання в своїй роботі?
- Які особливості використання формульовального оцінювання в початковій школі?
- Як можна прослідкувати прогрес у навчальних досягненнях учня?
- Які форми роботи використовуються вчителями для впровадження формульовального оцінювання в освітньому процесі?

Методи збору інформації, які було використано

- Спостереження (за проведенням навчального заняття).

1. **Спрямованість системи оцінювання на формування у здобувачів освіти відповідальності за результати свого навчання, здатності до самооцінювання**

► Критерій 2.3.1. Формування у здобувачів освіти відповідального ставлення до результатів навчання

Формування відповідального ставлення до навчання відіграє важливу роль у підготовці учнів до самостійного життя, тому що навчання – головна праця школяра. Однією з ключових компетентностей, яку формують вчителі школи у учнів, є вміння вчитися впродовж життя.

Розвиток відповідального ставлення у учнів Гімназії №36 Полтавської міської ради до навчання здійснюється:

- активізацією участі учнів в організації своєї навчальної діяльності;
- наявністю чітких критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів;
- зосередженням освітнього процесу на оволодіння учнями ключовими компетентностями, а не на відтворенні інформації;
- можливістю вибору учнями власної освітньої траєкторії;
- заохоченням і позитивним оцінюванням роботи учня;
- проведенням у закладі освіти профорієнтаційної роботи: викладання спецкурсів і факультативів.

Як було оцінено виконання даного критерію

Для оцінення виконання даного критерію було вивчено такі питання:

- Чи використовують вчителі компетентнісний підхід у викладацькій роботі?
- Чи проводиться в закладі освіти системна профорієнтаційна робота?
- Чи розглядається дане питання під час проведення виховних заходів, батьківських зборів?
- Чи використовують вчителі у своїй роботі чіткі і зрозумілі критерії оцінювання навчальних досягнень учнів?
- Чи відображене дане питання в системі науково-методичної роботи закладу освіти?

Методи збору інформації, які було використано

- Вивчення документації (річний план роботи).
- • Спостереження (за навчальними та виховними заняттями).
- • Опитування (анкетування учнів).

► Критерій 2.3.2. Впровадження самооцінювання та взаємооцінювання здобувачів освіти

Гімназія №36 Полтавської міської ради забезпечує самооцінювання та взаємооцінювання здобувачів освіти під час здійснення освітнього процесу. Вчителі школи працюють над формуванням особистості у процесі самостійно організованої діяльності (праці, самонавчання, самовиховання, самооцінювання), здійснюють кваліфіковане педагогічне керівництво даним процесом.

Учителі закладу використовують формувальне оцінювання, під час якого застосовуються прийоми самооцінювання та взаємооцінювання. Під час застосування самооцінювання і взаємооцінювання діти вчать об'єктивно оцінювати себе, маючи цілі, яких вони повинні досягти в процесі навчання, та зрозумілі критерії оцінювання, оцінювати власну компетентність, реагувати у відповідь, сприймати оцінку інших та обговорювати її, самостійно регулювати власну навчальну діяльність.

Вчителі закладу для розвитку навичок самооцінювання/взаємооцінювання навчальної діяльності дитини:

- регулярно нагадують учням про цілі і критерії оцінювання;

- планують при проведенні навчальних занять час для самооцінювання/взаємооцінювання;
- оприлюднюють мету навчального заняття, критерії оцінювання навчальних досягнень.

Дане питання розглядалось на методичних нарадах вчителів, вивчалось у структурі роботи методичних об'єднань.

Як було оцінено виконання даного критерію

Для оцінки виконання даного критерію було вивчено такі питання:

- Чи розглядалось дане питання в структурі методичної роботи, у процесі співпраці вчителів?
- Яка частка вчителів закладу освіти застосовує самооцінювання і взаємооцінювання учнів?
- Чи наявні у закладі освіти чіткі критерії навчальних досягнень?
- Чи надають вчителі допомогу учням у процесі самооцінювання навчальної діяльності учнів?

Методи збору інформації, які було використано

- Спостереження (за проведенням навчального заняття).
- Опитування (анкетування педагогічних працівників, учнів)